Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (judecător Eduard Puiu)
Dosarul nr.3r-104/25 (nr.*2-24066049-03-3r-26112025*)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de Contencios Administrativ

D E C I Z I E

24 martie 2026 mun.Bălți

în componența:
Președintele completului, judecătorul: Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costași și Svetlana Ghercavii

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarat de SRL „Antcat" împotriva încheierii judecătoriei Bălți, sediul central, din 05 noiembrie 2025, prin care s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea formulată de SRL „Antcat" către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea actului administrativ și încasarea despăgubirii,

C O N S T A T Ă :

Poziția instanței de fond:

La 18 iunie 2024, SRL „Antcat" s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal, solicitând:

- anularea refuzului postului vamal Briceni, Biroul Vamal Nord privind invalidarea declarației vamale electronice cu Nr.116017405 manifestat prin comunicarea inspectorului vamal Lomacinschii Marina din 11.08.2023;
- anularea actul de inspecție al inspectorului vamal din 11.08.2023;
- anularea scrisorii Biroului Vamal Nord nr.28/25-7392 din 16.08.2023 privind respingerea cererii SRL „Antcat" nr.20 din 15.08.2023 privind invalidarea declarației vamale menționate și activarea regimului de tranzit;
- anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024 privind rezultatele examinării plângerii SRL „Antcat" din 11.08.2023;
- anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024 privind respingerea contestației SRL „Antcat",
- încasarea sumei despăgubirii de 700 USD, în valuta națională conform cursului oficial al BNM la data încasării sumei.

Ulterior, Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal a depus referință în care a indicat motive de inadmisibilitate a acțiunii în ordinea contenciosului administrativ.

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul central, 05 noiembrie 2025, s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea formulată de SRL „Antcat" către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea actului administrativ și încasarea despăgubirii.

Solicitarea recurentului:

La 17 noiembrie 2025 (conform ștampilei aplicate pe plicul poștal – f.d.22), SRL „Antcat” a declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Bălți, sediul central, din 05 noiembrie 2025, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art.242 Cod administrativ, *recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.*

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată, susceptibilă separat de recurs, a fost emisă la data de 05.11.2025 (f.d.11), care a fost recepționată de părți la data de 05.11.2025, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar (f.d.21), iar la17.11.2025 (conform ștampilei aplicate pe plicul poștal – f.d.22), SRL „Antcat” a depus cerere de recurs (f.d.24). Astfel, Colegiul judiciar conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurenta SRL „Antcat” și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării; totodată reiterând argumentele cererii de chemare în judecată. Suplimentar a menționat că, invocând lipsa solicitării anulării actului de inspecție din 11.08.2023, instanța de fond a omis faptul că însăși autoritatea emitentă nu a respectat condițiile prevăzute de lege pentru emiterea unui act administrativ (în cazul dat act de inspecție din 11.08.2023) – în mod „suficient de cert” (așa cum prevede art.119 al.(1) Cod Administrativ), încât SRL „Antcat”, nefiind asistată de un avocat la etapa procedurii administrativă, era lipsită de posibilitatea de a aprecia un text parvenit de la autoritate emitentă, (fiind o dispoziție privind achitarea drepturilor de import în ignorarea cererii cu privire la invalidarea declarației de import) ca fiind un „act de inspecție din 11.08.2023”. Materialele cauzei arată că din structura și conținutul informațiilor parvenite în adresa brokerului recurentului de la funcționarul vamal la data de 11.08.2023, nu a rezultat cert că informația parvenită îmbracă forma unui „un act de inspecție din 11.08.2023. Mai mult, autoritatea emitentă în instanța de judecată neagă până în prezent existența acelui „act inspecție din 11.08.2023”, invocând faptul că ar exista un act de inspecție din 03.08.2023, iar dispozițiile inspectorului din 11.08.2023 fiind partea integrantă a actului de inspecție din 03.08.2023 (a vedea demersul formulat de organul vamal cu privire la inadmisibilitatea acțiunii). Plus la aceasta, contrar prevederilor imperative ale Codului administrativ însăși autoritate pârâtă nu a inclus informațiile cu privire la căile de atac în actele administrative emise, în așa mod a fost obstrucționată realizarea de către recurent a dreptului la contestare. În rezultat, instanța de fond a perturbat justul echilibru între drepturile participanților la proces,

ignorând faptul că autoritatea emitentă a creat o stare de incertitudine ce privește natura și conținutul actelor emise, cu toate că a solicitat declararea inadmisibilității pretenției recurentului pe motivul pretinsei nerespectări a procedurii prealabile, deși însăși autoritate a contribuit direct la obstrucționarea dreptului la contestare (neexplicarea modului de contestare, neeliberarea reclamantului unor acte suficient de certe, fapt menționat mai sus). Instanța de fond a declarat inadmisibilitatea capătului din acțiune, doar pe motiv de neformularea unei solicitări exprese în cererea (prealabilă) privitor la anularea „actului de inspecție din 11.08.2023", cu toate că din conținutul și contextul depunerii cererii din 11.08.2023 la Serviciul Vamal se subînțelege inclusiv contestarea „actului de inspecție din 11.08.2023".

Referitor la pretenția privind anularea refuzului în schimbarea destinației vamale şi invalidarea declarației vamale de import, manifestat prin comunicarea inspectorului vamal Lomacinschii Marina din 11.08.2023, pretenția privind anularea scrisorii Biroului Vamal Nord nr. 28/25-7392 din 16.08.2023, a remarcat că, prin acțiunea înaintată reclamantul nicidecum nu a contestat o scrisoare a Biroului Vamal Nord prin care s-a acceptat schimbarea regimului vamal şi invalidarea declarației de import (cu nr. 28/25-7434 din 16.08.2023), ci a contestat scrisoare de refuz nr.28/25-7392 din 16.08.2023. Or, reieșind din conținutul scrisorii nr.28/25-7434 din 16.08.2023 (care nu se contestă) Biroul Vamal Nord totuși a eliberat autovehicul şi a activat regimul de tranzit, fapt care nu exclude ilegalitatea acțiunilor anterioare şi nici răspunderea organului vamal pentru prejudicii materiale cauzate. Nu este de acord nici cu opinia instanței de fond precum că scrisorile Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024 și pretenția privind anularea scrisorii Serviciului Vamal nr. 28/11-5976 din 03.05.2024 nu sunt pasibile examinării în cadrul procedurii de contencios administrativ ca acte administrative emise. Acestea reprezintă actele prin care au fost soluționate contestațiile reclamantului şi, respectiv, examinarea legalității acestor acte este prevăzută expres în Codul Administrativ. Faptul că contestațiile recurentului au fost examinate de Serviciul Vamal inclusiv sub aspectul răspunderii disciplinare a funcționarilor vamali nu are importanță, întrucât prin cererea depusă la Serviciul Vamal la data de 11.08.2023 SRL „Antcat" a solicitat examinarea cazului și a declarat dezacordul cu acțiunile funcționarilor postului vamal Briceni, astfel, obiectul cererii de bază nu este inițierea unei proceduri disciplinare, ci depunerea unei contestații sau cereri prealabile în sensul Codului Administrativ și Codului Vamal. Prin urmare, scrisorile Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024 şi nr.28/11-5976 din 03.05.2024 cu privire la respingerea contestațiilor reclamantului urmează fi apreciate ca decizii privind respingerea cererilor prealabile în sensul art.224 al.(1) lit.a) al Codului Administrativ, astfel, instanța de fond a apreciat eronat natura şi temeiul emiterii acestor scrisori, concluzionând eronat că acestea nu pot fi contestate cu o pretenție formulată în cadrul contenciosului administrativ. La fel, își exprimă dezacordul și cu opinia instanței de fond cu privire la inadmisibilitatea urmăririi prejudiciilor materiale până la soluționarea definitivă a legalității actelor administrative contestate. Deși în motivarea acestei soluții instanța de fond a făcut referire la un șir de norme din Codul Administrativ, totuși, Codul Administrativ nu prevede în mod expres o limitare expresă în ceea ce privește dreptul de a înainta pretenții de despăgubire concomitent cu examinarea

legalității actelor administrative contestate. Or, această limitare nu ar fi rezonabilă, încât ar duce la lezarea dreptului la un proces în termen rezonabil, în ipoteză în care reclamantul care a obținut câștig în cauza judiciară privind contestarea actului administrativ, ar trebui să se mai judece într-un proces judiciar nou, în toate cele trei gradări de jurisdicție, cu autoritate pârâtă privitor la stabilirea și încasarea despăgubirilor pentru prejudicii cauzate. Pe de altă parte, asemenea soluție este în speță şi contradictorie, or, în cazul în care instanța de fond a recunoscut ca inadmisibile toate celelalte pretenții ale reclamantului formulate prin acțiune ca fiind inadmisibile, chiar și după logica instanței nu ar trebui să apără un impediment pentru soluționarea cererii de acordare a despăgubirii, or, în opinia instanței de fond autoritatea pârâtă a recunoscut pretențiile reclamantului şi a activat regimul de tranzit cu invalidarea declarației de import, satisfăcând benevol cerințele declarantului. În așa caz refuzul examinării cererii de acordare a despăgubirii reprezintă o limitare nelegitimă a accesului liber la justiție, un drept fundamental garantat prin Constituția și actele internaționale.

Comunicarea actelor:

Colegiul civil a notificat intimatul despre depunerea recursului, oferindu-i un termen până la 28.11.2025 pentru prezentarea referinței.

Intimatul Biroul Vamal Nord al Serviciul Vamal al RM, la data de 16.12.2025, a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea soluției instanței de fond.

Ulterior, la 10.02.2026, recurenta SRL „Antcat” a depus obiecții pe marginea referinței în care a invocat că Biroul Vamal Nord în mod indirect recunoaște că cererea depusă la 11.08.2023 la Serviciul Vamal, poartă natura unei cereri prealabile. În acest sens, codul administrativ prevede clar că o cerere prealabilă nu poate fi respinsă pe motive formale dacă este clară intenția persoanei de a se apăra împotriva unei decizii care are ca obiect emiterea unui act administrativ individual. Nefiind asistat de un avocat în cadrul procedurii administrative, recurentul a formulat dezacordul general cu toate acțiuni prin care autocamionul cu 3 hedere încărcate a fost reținut la post vamal Briceni. Respectiv, acel „act de inspecție din 11.08.2023”, prin care funcționarul vamal din cadrul postului vamal Briceni a pretins perceperea sumelor TVA pentru devamare în loc de schimbarea destinației vamale conform cererii recurentului intră în cercul acelor „acțiuni” ale colaboratorilor postului vamal Briceni, care s-au avut în vedere la depunerea cererii din 11.08.2023. În final a remarcat că, în temeiul cererii din 11.08.2023 a fost declanșată procedura de control administrativ din partea organului ierarhic superior fața de autoritate emitentă și același act de inspecție din 11.08.2023 a fost verificat pe cale administrativă de către Serviciul Vamal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord conchide asupra necesității respingerii recursului, reieșind din următoarele considerente.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, *încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.*

Conform art.243 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, *examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.*

În baza prevederilor alin.(2) al aceluiași articol, *instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.*

Conform prevederilor art.243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris.*

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei următoarea stare de fapt:

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamanta susține că, la 03.08.2023 SRL „Antcat" a depus declarația vamală electronica nr.116017405 la postul vamal Briceni al Biroului Vamal Nord, pentru marfa (heder pentru floarea soarelui – 3 buc.) cu originea ucraineana de la compania LLC „Sunfloro Group", al cărei distribuitor oficial pe teritoriul Republicii Moldova este tot ea, (f.d.8).

Astfel, în baza declarației vamale depuse a fost emisă decizia de clasificare a mărfurilor nr.10 din 04.08.2023, prin care a fost reclasificat codul mărfii vămuite din cel declarat în declarația vamală – 843359850 în codul 843390000, și în urma reclasificării mărfii s-a cerut achitarea sumelor TVA pentru devamarea mărfii importate, (f.d.9).

Prin actul de inspecție din 09.08.2023 funcționarul postului vamal Briceni Lomacinschii Marina a informat declarantul că nu a executat dispozițiile organului vamal (privind achitarea sumei TVA pentru devămuirea mărfii), şi a solicitat ca SRL „Antcat" să înlăture neajunsurile depistate sau să plaseze mărfurile sub o altă destinație vamală, (f.d.10-10 verso).

Tot în cererea de chemare în judecată se invocă faptul că, la data de 09.08.2023 SRL „Antcat" a dat răspuns la actul de inspecție din 09.08.2023, prin care a informat organul vamal că a depus declarația de tranzit (nr.200 din 10.08.2023), precum și a trimis prin poșta electronica cerere nr.017, prin care a solicitat anularea declarației vamale nr.11601740 din 03.08.2023, care a fost înlocuită cu declarația de tranzit nr.200 din 10.08.2023, pe motivul lipsei mijloacelor financiare pentru achitarea TVA impusă în urma reclasificării mărfii şi necesitatea tranzitului la depozit vamal în mun.Chisinau, pe motivul lipsei depozitelor vamale în raza Biroului Vamal Nord, inclusiv în or.Bălți, (f.d.11).

Drept urmare, inspectorul vamal din cadrul postului vamal Briceni, Lomacinschii Marina, a emis actul de inspecție din 11.08.2023 prin care a reiterat cerința privind asigurarea sumelor necesare recalculate pe cont (aferente achitării TVA), pentru finalizarea operațiunii de import, (f.d.15-15 verso).

Tot la aceeași dată, la 11.08.2023, brokerul vamal care a efectuat procedura de devamare în interesele SRL „Antcat" a primit de la inspectorul vamal din cadrul postului vamal Briceni Lomacinschii M. prin intermediul sistemului electronic comunicare

precum că solicitarea invalidării declarației vamale nr.11601740 din 03.08.2023 este respinsă în temeiul art.181^2 al.(1) Cod Vamal, pe motiv că în opinia inspectorului vamal nu s-au dovedit condițiile legale pentru invalidarea declarației vamale, (f.d.16).

Ulterior, la 11.08.2023 SRL „Antcat" a depus la Serviciul Vamal o plângere privind soluționarea cazului privind reținerea camionului încărcat cu 3 hedere la postul vamal Briceni, și a declarat că nu este de acord cu acțiunile funcționarilor vamali din cadrul postului vamal Briceni, (f.d.17).

Iar, la 15.08.2023 SRL „Antcat" a trimis în adresa organului vamal cererea nr.20 din 15.08.2023 prin care a reiterat solicitarea anulării declarației vamale nr.116017405 din 03.08.2023 și activarea tranzitului până la postul vamal Industriala cu scopul plasării mărfii la depozitul vamal, (f.d.18), însă la aceasta cerere Biroul Vamal Nord nu a dat un careva răspuns.

La 16.08.2023, SRL „Antcat" s-a adresat cu cerere repetată nr.021 către organul vamal prin care a reiterat cerințele privind activarea declarației de tranzit către postul vamal Industriala pentru plasarea mărfii la depozit vamal autorizat, și a informat că în cazul neîndeplinirii solicitărilor formulate va clasifica acțiunile colaboratorilor vamali conform art.327, 328, 329 Cod Penal, cu drept de apel în organele abilitate, (f.d.19).

Prin răspunsul nr.28/25-7434 din 16.08.2023 emis de Biroul Vamal Nord, ultimul a acceptat solicitarea privind invalidarea declarației vamale nr.1160 I 7405 din 03.08.2023 și posibilitatea depunerii declarației vamale de tranzit către postul vamal Industrial (2070) pentru plasarea mărfii în antreprepozitul vamal, cu condiția constituirii unei garanții conform prevederilor legislației în vigoare care să acopere obligațiile vamale care ar putea să apară, (f.d.20-21).

Iar, prin scrisoarea nr.28/04-1486 din 06.02.2024, Serviciul Vamal al RM a dat răspuns la plângerea SRL „Antcat" din 11.08.2023, afirmând ca nu s-a stabilit un suport probatoriu util și pertinent, care ar demonstra incontestabil faptul săvârșirii unei abateri disciplinare din partea funcționarilor vamali din cadrul postului vamal Briceni, (f.d.24).

Reieșind din cele învederate supra, la data de 18 iunie 2024, SRL „Antcat" s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal, solicitând:

- anularea refuzului privind invalidarea declarației vamale electronice nr.1160I7405 manifestat prin comunicarea inspectorului vamal Lomacinschii Marina din 11.08.2023;
- anularea actului de inspecție din 11.08.2023;
- anularea scrisorii Biroului Vamal Nord nr.28/25-7392 din 16.08.2023;
- anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024;
- anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024;
- încasarea despăgubirii, (f.d.3 vol.I).

Ulterior, Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal a depus referință în care a indicat motive de inadmisibilitate a acțiunii în ordinea contenciosului administrativ, (f.d.33 vol.I).

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul central, 05 noiembrie 2025, s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea formulată

de SRL „Antcat” către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea actului administrativ și încasarea despăgubirii, (f.d.11 vol.II).

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, în termen legal, SRL „Antcat” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii instanței de fond, (f.d.24 vol.II).

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe despre inadmisibilitatea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către recurent nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeiniciei concluziilor invocate de prima instanță în încheierea contestată.

În contextul cerințelor deduse judecării, Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art.189 alin.(1) din Codul administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ*.

În corespundere cu art.5 Cod administrativ, *activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea*.

Conform art.10 alin.(1) din Codul administrativ, *actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*.

În concordanță cu art.17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*.

Dispozițiile art.20 din Codul administrativ relevă că, *temeiul acțiunii în contencios administrativ, îl reprezintă încălcarea unui drept legitim sau a unei libertăți stabilite prin lege, prin activitatea administrativă*.

Or, art.39 alin.(2) din Codul administrativ statuează că, *orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*.

În conformitate cu prevederile art.207 alin.(1), (2) lit.f) Codul administrativ, *instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: f) nu sânt întrunite condițiile prevăzute la art.208*.

Prevederile art.208 alin.(1) Cod administrativ învederează că, ***în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă***.

Potrivit art.162 Cod administrativ, *(1) procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (2) Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual*.

Conform art.164 alin. (2) Cod administrativ, *autoritatea publică emitentă este: a) în cazul prevăzut la art.162 alin.(3) lit.a) – autoritatea publică care a emis actul administrativ individual; b) în cazul prevăzut la art.162 alin.(3) lit.b) – autoritatea publică care a respins emiterea actului administrativ individual*.

Referitor la capătul de cerere cu privire la anularea actului de inspecție din 11.08.2023, Colegiul judiciar relevă că, dreptul de a cere anularea pe cale judiciară a unui act administrativ individual poate fi supus unor condiții de formă în cazul în care urmăresc un scop legitim, sunt necesare într-o societate democratică şi sunt proporționale cu scopul urmărit. În această situație, scopul legitim urmărit de legiuitor a fost de a acorda posibilitate organului emitent al actului sau organului ierarhic superior al acestuia de a verifica și dispune asupra actului atacat.

Sub acest aspect relevant este faptul că, deși la materialele cauzei, sunt anexate o serie de cereri/contestații formulate de SRL „Antcat” și adresate Biroului Vamal Nord, Serviciul Vamal, cu următoarele obiecții:

- dezacordul cu staționarea camionului SRL „Antcat” în Postul Vamal Briceni, datată cu 11.08.2023;

- cerere de anulare a DVE din 03.08.2023 și activare a tranzitului, datată cu 15.08.2023;

- cerere repetată cu solicitarea invalidării DVE din 03.08.2023 și activarea declarației de tranzit, date cu 16.08.2023;

- contestație la scrisoarea nr.28/04-1486 din 06.02.2024 prin care se formulează o serie de întrebări către organul vamal reieșind din dezacordul cu scrisoarea nr.28/04-1486 din 06.02.2024, fără a fi indicată solicitarea de anulare a actului de inspecție din 11.08.2023 – datată cu 07.03.2024.

În atare ordine de idei, Colegiul judiciar relevă că, în urma cercetării actelor învederate supra nu se constată că acestea au *sau* conțin ca solicitare *anularea actului de inspecție din 11.08.2023*.

La rândul său, Colegiul judiciar va respinge argumentul recurentului precum că din conținutul actelor menționate supra, ar rezulta contestarea nemijlocită a actului de inspecție din 11.08.2023, pe când faptul dat nu se atestă expres.

Drept urmare, instanța de fond corect a conchis că în lipsa unei cereri prealabile prin care să fi fost solicitat anularea actului de inspecție din 11.08.2023, se aplică temeiul de inadmisibilitate prevăzut de art.207 alin.(2) lit.f) Cod administrativ.

Referitor la pretenția cu privire la anularea refuzului privind invalidarea declarației vamale electronice cu nr.1160I7405 manifestat prin comunicarea inspectorului vamal Lomacinschii Marina din 11.08.2023 și anularea scrisorii Biroului Vamal Nord nr.28/25-7392 din 16.08.2023, instanța de recurs relevă următoarele.

În acest sens, instanța de recurs notează că, prin răspunsurile Biroului Vamal Nord nr.28/25-7392 din 16.08.2023 și a Serviciului Vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024, s-a acceptat solicitarea privind invalidarea declarației vamale nr.1160I7405 din 03.08.2023 și posibilitatea depunerii declarației de tranzit către Postul vamal Industrial, cu condiția constituirii unei garanții care să acopere obligațiile vamale care ar putea să apară.

Concomitent instanța de fond a reținut că, autoritatea publică pârâtă în referința sa a menționat că, la 06.09.2023, declarația vamală nr.1160I7405 din 03.08.2023 a fost invalidată, anulată, fiind ulterior depusă o altă declarație vamală.

Conform art.123 alin.(6) Cod procedură civilă, *faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat*.

Drept urmare, instanța inferioară a reținut că, revendicările reclamantului pe caz, legate de invalidarea declarației vamale și depunerea declarației de tranzit, au fost admise, soluționate pozitiv de către autoritatea publică pârâtă.

În contextul cerințelor deduse judecării, Colegiul reține că în conformitate cu prevederile art.189 alin.(1) din Codul administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*

Colegiul judiciar reține că norma legală nominalizată, este una de concept și aplicabilă în mod sistemic cu prevederile art.art.17, 20, 39 și 207 Cod administrativ, revendicarea dreptului propriu fiind condiția fundamentală nu numai pentru succesul acțiunii din punct de vedere al admiterii acțiunii, dar și din perspectiva îndeplinirii testului de admisibilitate a acesteia, felul acțiunii înaintate potrivit art.206 Cod administrativ, contând mai puțin.

Această constatare este susținută și de dispozițiile art.3 Cod administrativ, potrivit căruia, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept, precum și de prevederile art.38 alin.(2) Cod administrativ, ce dispune că orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de judecată competente.

Astfel, normele legale supra citate, interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din constelația acțiunilor în contencios administrativ, prevăzute de art.206 alin.(1) Codul administrativ, evocă pentru admisibilitate, revendicarea unui drept subiectiv exclusiv al reclamantului.

Prin urmare, în sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a

fi invocată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art.art. 17, 38 și 189 Cod administrativ de „*drept vătămat*” și de „*încălcarea unui drept al său*”, se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

La rândul său, Colegiul judiciar accentuează că, la etapa soluționării admisibilității acțiunii în contencios administrativ, instanța de fond a reținut că, atât în cadrul procedurii prealabile, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, pretențiile privind invalidarea declarației vamale nr.1160I7405 din 03.08.2023 și posibilitatea depunerii declarației de tranzit, au fost satisfăcute pozitiv de către autoritatea publică pârâtă.

Astfel, se constată dispariția interesului efectiv, a dreptului vătămat al reclamantului la susținerea pretențiilor enunțate care au ca obiect invalidarea declarației vamale nr.1160I7405 din 03.08.2023 și posibilitatea depunerii declarației de tranzit.

În lumina celor menționate supra, Colegiul judiciar va reține soluția instanței de fond prin care s-a declarat ca fiind inadmisibilă pretenția cu privire la anularea refuzului privind invalidarea declarației vamale electronice cu nr.1160I7405 manifestat prin comunicarea inspectorului vamal Lomacinschii Marina din 11.08.2023 și anularea scrisorii Biroului Vamal Nord nr.28/25-7392 din 16.08.2023, având ca fundament prevederile art.207 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ.

Referitor la pretenția privind anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024 privind rezultatele examinării plângerii SRL „Antcat” din 11.08.2023, Colegiul reține următoarele.

Deci, prin scrisoarea Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024, a fost informată persoana interesată care a depus plângere/sesizare despre faptul că s-a realizat o examinare, eventual o anchetă de serviciu, investigație, în cadrul căreia s-a stabilit lipsa faptei săvârșirii unei abateri disciplinare de către colaboratorul vamal. Investigația realizată presupune o activitate administrativă a autorității publice care se soldează cu un act final de aplicare a sancțiunii sau clasare a cauzei disciplinare.

Mai mult, la materialele cauzei a fost anexat raportul nr.759/06.02.2024 întocmit de Șeful Direcției integritate și supraveghere, care materializează investigația realizată în raport cu plângerea SRL „Antcat” asupra acțiunilor colaboratorului vamal. Raportul se finalizează cu următoarele propuneri:

1) sistarea materialului înregistrat cu nr.22526 din 11.08.2023;

2) despre rezultatul examinării să fie informat petiționarul.

Prin urmare, raportul este urmat pe de o parte de emiterea actului final asupra propunerii de sistare a examinării plângerii și de răspunsul ulterior al petiționarului despre actele emise și rezultatele investigației realizate de organul vamal, anume actele finale și constituind obiect de examinare în contencios administrativ, iar împreună cu ele și răspunsurile de informare a petiționarului.

Astfel, Completul de judecată menționează că, scrisoarea Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024, este o sursă de informare referitor la rezultate unei anchete de serviciu inițiate în temeiul plângerii SRL „Antcat” din 11.08.2023.

Completul de judecată atestă că scrisoarea/notificarea Serviciului Vamal, este o operațiune administrativă în sensul art.15 din Codul administrativ, or, operațiunile

administrative reprezintă acțiuni realizate de autoritățile publice şi de funcționarii acestora prin care se ajunge la adoptarea (emiterea) sau la aplicarea actelor administrative.

În acest context, Completul de judecată conchide că, unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative.

Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă.

Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

Astfel, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art.207 din Codul administrativ.

Succesiv instanța de fond a corect a remarcat că, de fapt, obiectul acțiunii în anulare poate fi răspunsul contestat, însă, numai împreună cu o eventuală acțiune de contestare a actului administrativ de bază care influențează drepturile reclamantului, or, acțiunea în contestare constituie obiectul principal al acțiunii în contencios administrativ, iar anularea răspunsului reprezintă un obiect secundar, și anume prin acțiunea în obligare depusă de reclamant, acesta urmărește realizarea drepturilor sale încălcate prin acțiunea sau inacțiunea autorității publice.

Or, în situația imposibilității contestării de sine stătătoare a răspunsului/scrisorii Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024, în temeiul art.207 alin.(1) Cod administrativ, instanța de fond corect a declarat inadmisibil spre examinare în ordinea contenciosului administrativ, acest capăt de cerere.

Referitor la capătul de cerere privind anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024 privind respingerea contestației SRL „Antcat”, Colegiul judiciar reține următoarele.

La data de 07.03.2024, SRL „Antcat” s-a adresat cu cerere/contestație către Serviciul Vamal al RM, solicitând furnizarea răspunsului la întrebările formulate, (f.d.25 vol.I).

Prin scrisoarea nr.28/11-5976 din 03.05.2024, Serviciului Vamal a eliberat informația solicitată de SRL „Antcat” prin cererea din 07.03.2024, totodată menționând că această scrisoarea vine în calitate de act materializator al răspunsurilor la întrebările formulate de reclamant în cererea/contestația din 07.03.2024, (f.d.26 vol.I).

În atare împrejurări este de menționat că, instanța de fond corect a remarcat că prin cererea din 07.03.2024 SRL „Antcat” a solicitat prezentarea informațiilor, explicațiilor, și nu emiterea sau anularea unui act administrativ care ar fi vătămat drepturile cestuia, iar prin răspunsul nr.28/11-5976 din 03.05.2024, organul vamal vine cu prezentarea către reclamant a informației/explicațiilor asupra cererii/întrebărilor din cerere.

Astfel, Colegiul judiciar remarcă faptul că, cererea SRL „Antcat” din 07.03.2024 și răspunsul Serviciului vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024, materializează raporturi juridice similare raporturilor de solicitare/furnizare a informației de interes public, respectiv reclamantul/recurentul nu a formulat careva solicitări sau argumente legate de obligarea autorității publice pârâte la prezentarea informației pe motiv de neoferire a informației solicitate prin cererea din 07.03.2024.

Reieșind din cele menționate supra, în temeiul raționamentelor invocate anterior referitor la necesitatea justificării interesului la înaintarea acțiunii în ordinea contenciosului administrativ și la existența dreptului vătămat, instanța de fond corect a declarat ca inadmisibil spre examinare în ordinea contenciosului administrativ capătul de acțiune privind anularea scrisorii Serviciului Vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024 privind respingerea contestației SRL „Antcat”.

Referitor la capătul de cerere cu privire la pretenția de încasare a despăgubirii, Colegiul judiciar va reține prevederile art.10 alin.(2) Cod administrativ, care relevă că, *decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual*.

Art.60 alin.(3) Cod administrativ reglementează că, *în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă*.

Iar, prescripția art.167 alin.(4) Cod administrativ, statuează că, *dacă prin cererea prealabilă se solicită şi repararea prejudiciului, atunci cererea privind repararea prejudiciului se examinează de autoritatea publică emitentă în procedură administrativă separată*.

Din analiza normelor legale enunțate, Colegiul judiciar conchide că, în cazul în care persoana care se consideră vătămată într-un drept al său printr-un act administrativ, poate solicita repararea prejudiciului moral cauzat prin emiterea actului, doar pe cale de consecință a anulării actului administrativ contestat, prin hotărârea instanței de judecată rămasă definitivă.

Suplimentar, în cadrul procedurii administrative prealabile, cererea de reparare a prejudiciului material se soluționează în procedură separată, cu emiterea unui act administrativ individual în acest sens.

Astfel, se constată imposibilitatea examinării concomitente de către instanța de judecată a pretențiilor privind anularea actului administrativ și încasarea prejudiciului cauzat prin act administrativ, or, examinarea prezentului capet de acțiune urmează a fi realizat într-o succesiune de drept după cum urmează: apriori urmează a fi examinat capătul de acțiune privind contestarea actului administrativ și doar ca urmare a devenirii definitive a hotărârii privind aprecierea legalității/ilegalității și temeiniciei/netemeiniciei actului administrativ, reclamantul poate înainta o acțiune privind încasarea prejudiciului cauzat prin actul administrativ, în cazul în care instanța statuează asupra anulării acestuia.

Or, pentru a fi pasibil de reparare, prejudiciul material trebuie să se bazeze pe existența unui fapt definitiv constatat, pe un just temei. În acest sens, instanța de judecată, primordial denotă că, Codul administrativ operează cu termenul de prejudiciu, fără a diferențiată situația prejudiciului moral și material.

Astfel, capătul de acțiune privind încasarea despăgubirii formulată de reclamant, se includ la caz, în categoria de acțiuni privind compensarea prejudiciului suportat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, reglementat expres de Codul administrativ.

În ordinea circumstanțelor de fapt constatate, instanța de fond just a apreciat ca fiind inadmisibilă spre examinare în ordinea contenciosului administrativ, capătul de cerere formulat de SRL „Antcat" către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, privind încasarea despăgubirii.

Cu titlu subsidiar, Colegiul judiciar reliefează că, în ordinea circumstanțelor de fapt constatate, stabilind cu certitudine incidența temeiului de inadmisibilitate sus-menționat, instanța de judecată corect a respins ca inadmisibilă spre examinare în ordinea contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Antcat" către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea a refuzului privind invalidarea declarației vamale electronice nr.1160I7405 manifestat prin comunicarea inspectorului vamal Lomacinschii Marina din 11.08.2023, actului de inspecție din 11.08.2023, scrisorii Biroului Vamal Nord nr.28/25-7392 din 16.08.2023, scrisorii Serviciului Vamal nr.28/04-1486 din 06.02.2024, scrisorii Serviciului Vamal nr.28/11-5976 din 03.05.2024, încasarea despăgubirii, în temeiul prevederilor art.207 alin.(1) și art.207 alin.(2) lit.e) și lit.f) Cod administrativ.

Astfel, instituirea exigențelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unei ordine juridice indispensabile circuitului constituțional prevăzut în art.20 din Constituție, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecția drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părți.

Sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

Referitor la alegațiile părții recurente invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar nu le va da apreciere, deoarece acestea nu se referă la chestiunea soluționată în prezenta speță.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la anularea acesteia, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menține încheierea judecătoriei Bălți, sediul central, din 05.11.2025, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de SRL „Antcat” împotriva încheierii judecătoriei Bălți, sediul central, din 05 noiembrie 2025, prin care s-a declarat inadmisibilă spre examinare, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea formulată de SRL „Antcat” către Biroul Vamal Nord, Serviciul Vamal al RM, cu privire la anularea actului administrativ și încasarea despăgubirii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul: **Elena GRUMEZA**

Judecătorii: **Natalia COSTAȘ**

Svetlana GHERCAVII